A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2021. szeptember 2.*

„Előzetes döntéshozatal – Jogszabályok közelítése – Belső piaci pénzforgalmi szolgáltatások – 2007/64/EK irányelv – 58. és 60. cikk – Pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője – Nem engedélyezett fizetési műveletek bejelentése – A pénzforgalmi szolgáltató ugyanezen műveletekért fennálló felelőssége – A pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kezese által indított, felelősség megállapítása iránti kereset”

A C-337/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour de cassation (Franciaország) a Bírósághoz 2020. július 23-án érkezett, 2020. július 16-i határozatával terjesztett elő a

DM,

LR

és

a **Caisse régionale de Crédit agricole mutuel (CRCAM) – Alpes-Provence**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: M. Vilaras tanácselnök (előadó), N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin és K. Jürimäe bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a francia kormány képviseletében N. Vincent és E. de Moustier, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Vláčil és J. Očková, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: F. Meloncelli, avvocato dello Stato,

– az Európai Bizottság képviseletében H. Tserepa-Lacombe és T. Scharf, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. július 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2007. L 319., 1. o.; helyesbítés: HL 2009. L 187., 5. o.) 58. cikkének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a többek között a DM mint a Groupe centrale automobiles társaság (a továbbiakban: GCA-társaság) ügyvezetője és LR mint e társaság egyetemleges kezese, valamint a Caisse régionale de Crédit agricole mutuel (a továbbiakban: CRCAM) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya ez utóbbi általános jog szerinti szerződéses felelősségének megállapítása a gondossági kötelezettségének megsértése miatt.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2007/64 irányelv (1) preambulumbekezdése a következőképpen szólt:

„A belső piac létrehozása szempontjából kulcsfontosságú [az Európai Unión] belüli belső határok lebontása az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgásának megvalósítása érdekében. Ezért fontos, hogy a pénzforgalmi szolgáltatások egységes piaca megfelelően működjék. Jelenleg azonban a harmonizáció hiánya ezen a területen akadályokat támaszt az említett piac működésével szemben.”

4 Ezen irányelv (4) preambulumbekezdése értelmében:

„Ezért elengedhetetlen egy [uniós] szintű, korszerű és koherens jogi keret létrehozása a pénzforgalmi szolgáltatások szabályozására, függetlenül attól, hogy a szolgáltatások összeegyeztethetőek-e a pénzügyi ágazatnak az egységes eurofizetési térségre vonatkozó kezdeményezéséből eredő rendszerrel, amely semleges annak érdekében, hogy valamennyi fizetési rendszer számára azonos versenyfeltételeket biztosítson a fogyasztó választási lehetőségének fenntartása céljából, és amelynek a jelenlegi nemzeti rendszerekhez képest jelentős előrelépést kell képeznie a fogyasztói költségek, a biztonság és a hatékonyság tekintetében.”

5 Az említett irányelv (31) preambulumbekezdésének szövege a következő volt:

„A nem engedélyezett vagy nem megfelelően teljesített fizetési műveletek kockázatainak és következményeinek csökkentése érdekében a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének a lehető leghamarabb értesítenie kell a pénzforgalmi szolgáltatót az állítólagosan nem engedélyezett vagy nem megfelelően teljesített fizetési műveletek bármiféle vitatásáról, feltéve hogy a pénzforgalmi szolgáltató teljesítette az ezen irányelv szerinti tájékoztatási kötelezettségeit. Amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője betartja a bejelentési határidőt, akkor követelését a nemzeti jog szerinti elévülési időn belül érvényesíteni kell tudnia. Ez az irányelv a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és a pénzforgalmi szolgáltató között felmerülő egyéb követeléseket nem érinti.”

6 Ugyanezen irányelv (47) preambulumbekezdése a következőképpen szólt:

„A pénzforgalmi szolgáltatónak felelősséget kell viselnie a fizetés hibátlan teljesítéséért, beleértve különösen a fizetési művelet teljes összegét és a teljesítési időt, valamint a kedvezményezett számlájáig vezető fizetési láncban részt vevő egyéb felek által elkövetett mulasztásokért való teljes felelősséget. E felelősség eredményeként a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának – amennyiben a teljes összeg nem érkezett meg a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójához – helyesbítenie kell a fizetési műveletet, vagy indokolatlan késedelem nélkül vissza kell térítenie a megbízó részére az adott műveletben érintett megfelelő összeget, a nemzeti jog szerint érvényesíthető egyéb követelések sérelme nélkül. Ez az irányelv kizárólag a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő és annak pénzforgalmi szolgáltatója közötti szerződéses kötelezettségekre és felelősségekre terjed ki. […]”

7 A 2007/64 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„Ez az irányelv meghatározza továbbá a pénzforgalmi szolgáltatások feltételeinek átláthatóságára és a tájékoztatási követelményekre vonatkozó szabályokat, valamint a pénzforgalmi szolgáltatásokat igénybe vevők és a pénzforgalmi szolgáltatók jogait és kötelezettségeit a rendszeres vagy üzleti tevékenységként folytatott pénzforgalmi szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben.”

8 Ezen irányelv 2. cikkének szövege a következő volt:

„(1) Ezt az irányelvet [az Unión] belül nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokra kell alkalmazni. A 73. cikk kivételével ezen irányelv III. és IV. címe azonban kizárólag akkor alkalmazandó, ha a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója egyaránt, vagy a fizetési műveletben érintett egyetlen pénzforgalmi szolgáltató [az Unió] területén található.

(2) Az irányelv III. és IV. címe az euróban vagy egy eur[ó]övezeten kívüli tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra alkalmazandó.

(3) A tagállamok ezen irányelv rendelkezései egy részének vagy az összes rendelkezésnek az alkalmazását [a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i] 2006/48/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv [(HL 2006. L 177., 1. o.)] 2. cikkében említett intézmények vonatkozásában is mellőzhetik, kivéve a szóban forgó cikk első és a második franciabekezdésében említett intézményeket.”

9 Az említett 2007/64 irányelv 4. cikke a következőképpen rendelkezett:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:

[…]

7. »fizető fél«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy fizetési számla tulajdonosa, és aki vagy amely az adott fizetési számláról fizetési megbízást engedélyez, vagy – fizetési számla hiányában – az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizetési megbízást,

8. »kedvezményezett«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a fizetési művelet tárgyát képező pénzeszközök szándékolt jogosultja;

[…]

10. »pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizető félként, kedvezményezettként vagy mindkét szerepben pénzforgalmi szolgáltatást vesz igénybe;

[…]”

10 Ugyanezen irányelv 51. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője nem fogyasztó, a felek megállapodhatnak úgy is, hogy az 52. cikk (1) bekezdése, az 54. cikk (3) bekezdése, az 59., 61., 62., 63., 66. és a 75. cikk részben vagy egészben nem alkalmazandó. A felek az 58. cikkben megállapítottól eltérő időtartamban is megállapodhatnak.”

11 A 2007/64 irányelv 58. cikke értelmében:

„A pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője számára a pénzforgalmi szolgáltató kizárólag akkor köteles helyesbítést biztosítani, ha indokolatlan késedelem nélkül, de a terhelés napját követően 13 hónapnál nem később bejelenti a pénzforgalmi szolgáltatójának az általa észlelt nem engedélyezett vagy hibásan teljesített és reklamációnak helyt adó fizetési műveletet, ideértve a 75. cikkben foglaltakat is, kivéve ha adott esetben a pénzforgalmi szolgáltató a fizetési művelettel kapcsolatban nem nyújtott tájékoztatást vagy azt nem tette elérhetővé a III. címben meghatározottak szerint.”

12 Ezen irányelv 59. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„A tagállamok előírják, hogy amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője tagadja, hogy egy, már teljesített fizetési műveletet engedélyezett volna, vagy állítása szerint a fizetési művelet teljesítése hibás volt, úgy pénzforgalmi szolgáltatójának kell bizonyítania azt, hogy a fizetési művelet hitelesített volt, megfelelően lett rögzítve és a nyilvántartásokba bejegyezve, valamint hogy műszaki hiba vagy egyéb üzemzavar a teljesítést nem befolyásolta.”

13 Ezen irányelv 60. cikkének szövege a következő volt:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy nem engedélyezett fizetési művelet esetében – az 58. cikk sérelme nélkül – a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója haladéktalanul megtéríti a fizető fél részére a nem engedélyezett fizetési művelet összegét, és – amennyiben releváns – helyreállítja a

megterhelt fizetési számlát abba az állapotba, amelyben az lenne, ha a nem engedélyezett fizetési műveletre nem került volna sor.

(2) További pénzügyi kártérítéseket a fizető fél és pénzforgalmi szolgáltatója között létrejött szerződésre alkalmazandó joggal összhangban lehet megállapítani.”

14 Ugyanezen irányelv 75. cikke (1) bekezdésének első és második albekezdése előírta:

„Amennyiben a fizetési megbízást a fizető fél kezdeményezi, az 58. cikk, a 74. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 78. cikk sérelme nélkül a fizetési művelet hibátlan teljesítéséért a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója felel a fizető fél felé, hacsak bizonyítani nem tudja a feléje, valamint adott esetben a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója felé, hogy a 69. cikk (1) bekezdése szerint a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójához beérkezett a fizetési művelet összege, amely esetben a fizetési művelet hibátlan teljesítéséért a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója lesz a felelős.

Amennyiben az első albekezdés értelmében a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatóját terheli felelősség, az köteles haladéktalanul visszatéríteni a fizető fél számára a nem teljesített vagy hibásan teljesített fizetési művelet összegét, és – amennyiben releváns – helyreállítani a megterhelt fizetési számlát abba az állapotba, amelyben az lenne, ha a hibás fizetési műveletre nem került volna sor.”

15 A 2007/64 irányelv 86. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A 30. cikk (2) bekezdésének, a 33. cikknek, a 34. cikk (2) bekezdésének, a 45. cikk (6) bekezdésének, a 47. cikk (3) bekezdésének, a 48. cikk (3) bekezdésének, az 51. cikk (2) bekezdésének, az 52. cikk (3) bekezdésének, az 53. cikk (2) bekezdésének, a 61. cikk (3) bekezdésének, valamint a 72. és a 88. cikknek a sérelme nélkül, amennyiben ez az irányelv harmonizált rendelkezéseket tartalmaz, a tagállamok az ezen irányelvben meghatározottakon kívüli rendelkezéseket nem tarthatnak fenn és nem fogadhatnak el.”

16 A 2007/64 irányelv helyébe lépett a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 337., 35. o.; helyesbítés: HL 2018. L 102., 97. o.).

17 A 2015/2366 irányelv 71. cikkének (1) bekezdése, 73. cikkének (1) bekezdése, 89. cikkének (1) bekezdése és 107. cikkének (1) bekezdése lényegében a 2007/64 irányelv 58. cikkének, 60. cikke (1) bekezdésének, 75. cikke (1) bekezdése első és második albekezdésének, illetve 86. cikke (1) bekezdésének felel meg.

A francia jog

18 A code monétaire et financier-nek (monetáris és pénzügyi törvénykönyv) az ordonnance nº 2009-866, du 15 juillet 2009, relative aux conditions régissant la fourniture de services de paiement et portant création des établissements de paiement-ból (a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására vonatkozó feltételekről és a pénzforgalmi intézmények létrehozásáról szóló, 2009. július 15-i 2009-866. sz. rendelet; a JORF 2009. július 16-i 13. száma) eredő szövegváltozatában (a továbbiakban: monetáris és pénzügyi törvénykönyv) szereplő L. 133-18. cikk a következőképpen rendelkezik:

„Nem engedélyezett, a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője által az L.133-24. cikkben előírt feltételek mellett jelzett fizetési művelet esetében a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója

haladéktalanul megtéríti a fizető fél részére a nem engedélyezett fizetési művelet összegét, és – amennyiben releváns – helyreállítja a megterhelt fizetési számlát abba az állapotba, amelyben az lenne, ha a nem engedélyezett fizetési műveletre nem került volna sor.

A fizető fél és pénzforgalmi szolgáltatója szerződésben további pénzügyi kártérítésekről dönthetnek."

19 A monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 133-24. cikke a következőképpen szól:

„A pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője köteles jogvesztés terhe mellett indokolatlan késedelem nélkül, de a terhelés napját követően 13 hónapnál nem később bejelenteni a pénzforgalmi szolgáltatójának a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített fizetési műveletet, kivéve ha a pénzforgalmi szolgáltató e fizetési művelettel kapcsolatban nem nyújtott tájékoztatást vagy azt nem tette elérhetővé a III. könyv 1. címének IV. fejezetében meghatározottak szerint.

Azon esetek kivételével, amikor a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője nem üzleti célból eljáró természetes személy, a felek határozhatnak úgy, hogy eltérnek e cikk rendelkezéseitől."

20 A code civil (polgári törvénykönyv; a továbbiakban: polgári törvénykönyv) 1147. cikkének az alapeljárásban alkalmazandó változata értelmében:

„Az adós indokolt esetben köteles kártérítést fizetni mind a kötelezettség teljesítésének elmaradása, mind a késedelmes teljesítés miatt, amennyiben nem igazolja azt, hogy a teljesítés neki fel nem róható külső ok miatt maradt el, és emellett azt, hogy nem járt el rosszhiszeműen."

21 A polgári törvénykönyv 2313. cikke előírja:

„A kezes a hitelezővel szemben felhozhat minden olyan kifogást, amelyre a főkötelezett jogosult, és amelyekre a tartozással összefüggésben lehet hivatkozni;

Nem hozhatja fel azonban a csupán az adós személyéhez kötődő kifogásokat."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

22 2008. december 22-én a CRCAM folyószámla-hitelkeret nyújtását engedélyezte a GCA-társaság számára, amelyet LR egyetemleges kezességvállalása biztosított.

23 E hitelkeret felmondását követően a CRCAM LR-t mint kezest szólította fel a fizetésre. LR azt állította, hogy a CRCAM – azáltal, hogy harmadik személyek részére a GCA-társaság engedélye nélkül teljesített átutalásokat – jogsértést követett el, valamint hogy ezen átutalások összegét le kell vonni a tőle követelt összegekből.

24 A monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 133-24. cikke alapján a cour d'appel d'Aix-en-Provence (aix-en-provence-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) úgy ítélte meg, hogy LR kifogásai elfogadhatatlanok, mivel nem tartotta be az e rendelkezés által e célból előírt tizenhárom hónapos határidőt, és az említett kifogások előterjesztése tekintetében bekövetkezett a jogvesztés.

25 A Cour de cassationhoz (semmítőszék, Franciaország) benyújtott fellebbezésében LR előadja, hogy a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 133-24. cikke alapján már nem vitathatók az említett átutalások, mivel nem tartotta be az e tekintetben előírt tizenhárom hónapos határidőt.

26 Mindazonáltal, azt állítja, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője által valamely bank felé bejelentett, nem engedélyezett fizetési műveleteknek a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 133-18. cikkében előírt azonnali megtérítése nem jelenti akadályát annak, hogy megállapítást nyerjen e bank általános jogi felelőssége a gondossági kötelezettségének megszegése miatt.

27 Márpedig szerinte az alapügyben szóban forgó átutalások, amelyeket a CRCAM a GCA-társaság engedélye nélkül teljesített, szerződésszegésnek minősülnek, amelyet a polgári törvénykönyv 1147. cikke alapján kell orvosolni, így az általa hivatkozott kivétel nem e társaság személyéhez kötődik, hanem őt is közvetlenül érinti.

28 LR úgy véli, hogy a cour d'appel d'Aix-en-Provence (aix-en-provence-i fellebbviteli bíróság) megsértette többek között a polgári törvénykönyv 1147. cikkét, amikor úgy ítélte meg, hogy az alapügyben érintett átutalások tárgyát képező összegekre vonatkozó kifogások jogvesztés miatt elfogadhatatlanok, mivel az alapügyben szóban forgó számla működését a monetáris és pénzügyi törvénykönyv rendelkezései szabályozzák.

29 E körülmények között a Cour de cassation (semmítőszék, Franciaország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2007/64] irányelv 58. cikkét, hogy az a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített fizetési műveletek esetében a pénzforgalmi szolgáltató kizárólagos felelősségét megállapító rendszert hoz létre valamennyi olyan, általános polgári jogi felelősség megállapítása iránti kereset alapján, amely – ugyanazon cselekmények miatt – azon alapul, hogy e szolgáltató nem teljesítette a nemzeti jog által számára előírt kötelezettségeket, különösen abban az esetben, ha a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője a terhelést követően 13 hónapon belül nem tájékoztatta a pénzforgalmi szolgáltatót arról, hogy egy fizetési műveletet nem engedélyeztek vagy hibásan teljesítettek?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén ugyanezen cikkel ellentétes-e az, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője – ugyanazon cselekmények miatt – a pénzforgalmi szolgáltató – a kezességvállalás kedvezményezettje – általános polgári jogi felelősségére hivatkozik a biztosított tartozás összegének vitatása céljából?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

30 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2007/64 irányelv 58. cikkét és 60. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője az e szolgáltatások nyújtóját felelősségre vonhatja az e rendelkezésekben előírt rendszertől eltérő felelősségi rendszer alapján is, amennyiben ezen igénybe vevő nem tett eleget az említett 58. cikkben előírt bejelentési kötelezettségének.

31 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi. Valamely uniós jogi rendelkezés értelmezése szempontjából annak keletkezése is relevánsnak bizonyulhat (2021. március 24-i MCP ítélet, C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 Először is, ami egyrészt a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdésének szövegét illeti, amely „A pénzforgalmi szolgáltató felelőssége nem engedélyezett fizetési műveletek vonatkozásában” címet viseli, meg kell állapítani, hogy e bekezdés előírja, hogy a tagállamok biztosítják, hogy nem engedélyezett fizetési művelet esetében – ezen irányelv 58. cikkének sérelme nélkül – a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója haladéktalanul megtéríti a fizető fél részére a nem engedélyezett fizetési művelet összegét, és – amennyiben releváns – helyreállítja a megterhelt fizetési számlát abba az állapotba, amelyben az lenne, ha a nem engedélyezett fizetési műveletre nem került volna sor.

33 Másrészt ezen irányelv 58. cikke, amelyre ezen irányelv 60. cikkének (1) bekezdése hivatkozik, általános bejelentési kötelezettséget ír elő a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője számára minden nem engedélyezett vagy hibásan teljesített műveletre vonatkozóan. Így az ilyen művelet korrekciója csak abban az esetben lehetséges, ha az igénybe vevő e műveletről a pénzforgalmi szolgáltatóját legkésőbb a megfelelő terhelési időpontot követő tizenhárom hónapon belül értesíti.

34 Ennélfogva abból, hogy a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdése az 58. cikkre, valamint az említett irányelv (31) preambulumbekezdésére utal, az következik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatóra a nem engedélyezett fizetés esetén vonatkozó felelősségi rendszer feltétele, hogy e szolgáltatások igénybe vevője minden olyan műveletről értesíti az említett szolgáltatót, amely nem engedélyezett.

35 E tekintetben a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdésében szereplő „az 58. cikk sérelme nélkül” kifejezés azt jelenti – amint arra a főtanácsnok az indítványának 40. pontjában rámutatott –, hogy ezen irányelv 58. cikkét nem lehet megsérteni, ami azt jelenti, hogy nem engedélyezett művelet esetén a pénzforgalmi szolgáltató felelősségének megállapítására nem kerülhet sor az ezen 58. cikkben előírt határidőn túl.

36 Ebből következik, hogy az olyan igénybe vevő, aki a pénzforgalmi szolgáltatójának nem jelentett be olyan műveletet, amelyet nem engedélyezett, annak megkezdésétől számított tizenhárom hónapon belül, nem vonhatja felelősségre e szolgáltatót, még az általános jog alapján sem, és ennélfogva nem igényelheti e nem engedélyezett művelet megtérítését.

37 Másodszor, a 2007/64 irányelv 60. cikke (1) bekezdésének rendszertani értelmezése megerősíti e rendelkezés szó szerinti értelmezését.

38 Először ugyanis ezen irányelv 58. és 60. cikke a „Pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásával és igénybevételével összefüggő jogok és kötelezettségek” című IV. címnek „A fizetési műveletek engedélyezése” című II. fejezetében található, amely cím öt fejezetet tartalmaz, és az említett irányelv 60. cikkében említett, legfeljebb tizenhárom hónapos határidőn belül történő bejelentési eljárás mind az említett irányelv 60. cikkében említett, nem engedélyezett műveletek esetében, mind pedig ugyanezen irányelv 75. cikkében említett, nem teljesített vagy hibásan teljesített műveletek esetében alkalmazandó.

39 E felelősségi rendszer keretében a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője által valamennyi nem engedélyezett művelet bejelentésére vonatkozó kötelezettség a feltétele annak, hogy az említett rendszer az igénybe vevő – vagy más néven a 2007/64 irányelv egyes rendelkezéseiben fizető fél – javára alkalmazható legyen.

40 Továbbá ezen irányelv 59. cikke a nem engedélyezett műveletekért fennálló felelősségi rendszerbe a bizonyítási teher vonatkozásában olyan rendszert illeszt, amely a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kedvez. Lényegében a bizonyítási teher a pénzforgalmi szolgáltatóra hárul, amelynek bizonyítania kell, hogy a fizetési művelet hitelesített volt, megfelelően lett rögzítve és a nyilvántartásokba bejegyezve. A gyakorlatban az ezen 59. cikkben meghatározott bizonyítási rendszer – amennyiben az ezen irányelv 58. cikkben előírt bejelentésre az ott előírt határidőn belül került sor – azt eredményezi, hogy a pénzforgalmi szolgáltatót ugyanezen irányelv 60. cikke (1) bekezdésének megfelelően azonnali megtérítési kötelezettség terheli.

41 Márpedig meg kell állapítani, hogy a 2007/64 irányelv „Teljes harmonizáció” című 86. cikke úgy rendelkezik, hogy „[az említett irányelv több felsorolt rendelkezésének] a sérelme nélkül, amennyiben ez az irányelv harmonizált rendelkezéseket tartalmaz, a tagállamok az ezen irányelvben meghatározottakon kívüli rendelkezéseket nem tarthatnak fenn és nem fogadhatnak el”. Ugyanezen irányelv 58., 59. és 60. cikke nem szerepel azon rendelkezések között, amelyek végrehajtását illetően a 86. cikk mozgásteret biztosít a tagállamoknak.

42 Ebből következik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók vonatkozásában a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdésében, valamint ezen irányelv 58. és 59. cikkében előírt felelősségi rendszert teljes mértékben harmonizálták, így a tagállamok ugyanazon felelősségi tényállás vonatkozásában nem tarthatnak fenn párhuzamos felelősségi rendszert.

43 Harmadszor, a 2007/64 irányelv 58. cikkének és 60. cikke (1) bekezdésének teleologikus értelmezése megerősíti e rendelkezések szó szerinti és rendszertani értelmezését.

44 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 58. pontjában rámutatott, többek között ezen irányelv (1) és (4) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az uniós jogalkotó a pénzforgalmi szolgáltatások egységes piacát kívánta létrehozni oly módon, hogy a már meglévő 27 nemzeti rendszert, amelyek együttes fennállása zavar forrása volt, és a jogbiztonság hiányát okozta, egy harmonizált jogi kerettel kívánta felváltani, amely meghatározza a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevőinek és a pénzforgalmi szolgáltatóknak a jogait és kötelezettségeit.

45 Márpedig a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített műveletekért fennálló felelősség 2007/64 irányelv által bevezetett harmonizált rendszerét csak akkor lehet a nemzeti jogban előírt, ugyanazon tényeken és jogalapon nyugvó alternatív felelősségi rendszerrel kiegészíteni azzal a feltétellel, hogy az nem sérti az így harmonizált rendszert, és nem érinti hátrányosan ezen irányelv céljait és hatékony érvényesülését.

46 Ebből következik, hogy az olyan párhuzamos felelősségi rendszer, amely lehetővé teszi a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője számára, hogy a tizenhárom hónapos határidőn túl és az érintett nem engedélyezett művelet bejelentése nélkül felelősségre vonja az ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatót e művelet tekintetében, összeegyeztethetetlen a 2007/64 irányelvvel.

47 Negyedszer, a 2007/64 irányelv keletkezése megerősíti azt az értelmezést, amely ezen irányelv 60. cikke (1) bekezdésének szó szerinti, rendszertani és teleologikus értelmezéséből következik.

48 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 44–46. pontjában rámutatott, a 2007/64 irányelv elfogadásához vezető jogalkotási folyamat során gyorsan nyilvánvalóvá vált, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője által a nem engedélyezett műveletek, illetve a nem teljesített vagy hibásan teljesített műveletek esetében egységes bejelentési határidő bevezetése elengedhetetlen volt e szolgáltatások igénybe vevője és azok szolgáltatója jogbiztonságának biztosításához.

49 E tekintetben mind az Európai Unió Tanácsának elnöksége a 2006. június 15-én megfogalmazott javaslataival (8623/06 ADD), mind pedig az Európai Parlament, különösen a belső piaci fizetési szolgáltatásokról, valamint a 97/7/EK, a 2000/12/EK és a 2002/65/EK irányelv módosításáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatról szóló 2006. szeptember 20-i jelentésében (COM(2005) 603 – C6-0411/2005–2005/0245(COD) FINAL A6-0298/2006), valamint a Gazdasági és Szociális Bizottság a 2006. december 23-i véleményében, amelynek tárgya „A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása: Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a belső piaci fizetési szolgáltatásokról, valamint a 97/7/EK, a 2002/12/EK és a 2002/65/EK irányelv módosításáról” (COM(2005) 603 final), nyilvánvalóvá tette az ilyen jogbiztonság biztosításának szükségességét, és ennek érdekében annak előírását, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője általi bejelentés határidejének lejártát követően a fizetési művelet végleges jellegű legyen.

50 Az uniós jogalkotó ezért döntött úgy, hogy a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített műveletek bejelentésére vonatkozó kötelezettséget egy külön rendelkezésbe, a jelen esetben a 2007/64 irányelv 58. cikkébe illeszti be, amely egy legfeljebb tizenhárom hónapos határidőt állapít meg, és a pénzforgalmi szolgáltató felelősségére vonatkozó rendelkezésben, azaz ezen irányelv 60. cikkében kifejezetten utalást tesz az említett kötelezettségre.

51 Ily módon az uniós jogalkotó a lehető legegyértelműbb módon megteremtette a kapcsolatot a pénzforgalmi szolgáltató felelőssége és e szolgáltatások igénybe vevője által az összes nem engedélyezett művelet bejelentésére vonatkozó legfeljebb tizenhárom hónapos határidő betartása között annak érdekében, hogy e szolgáltatót emiatt felelősségre lehessen vonni. Ezáltal pedig egyértelműen döntött arról, hogy nem teszi lehetővé ezen igénybe vevő számára, hogy nem engedélyezett művelet esetén e határidő lejárta után az említett szolgáltató felelősségének megállapítása iránt keresetet indítson.

52 A fentiek összességéből az következik, hogy az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2007/64 irányelv 58. cikkét és 60. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője az e szolgáltatások nyújtóját felelősségre vonhatja az e rendelkezésekben előírt rendszertől eltérő felelősségi rendszer alapján is, amennyiben ezen igénybe vevő nem tett eleget az említett 58. cikkben előírt bejelentési kötelezettségének.

A második kérdésről

53 Második kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az első kérdésre adott igenlő válasz esetén a 2007/64 irányelv 58. cikkét és 60. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kezese azon okból, hogy a pénzforgalmi szolgáltató nem teljesítette valamely nem engedélyezett művelethez kapcsolódó kötelezettségeit, az általános jog szerinti szerződéses felelősség nemzeti rendszerének megfelelően az ilyen szolgáltatónak – a kezességvállalás kedvezményezettjének – a polgári jogi felelősségére hivatkozik annak érdekében, hogy vitassa a biztosított tartozás összegét.

54 Meg kell állapítani egyrészt, hogy a 2007/64 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy ez az irányelv meghatározza a pénzforgalmi szolgáltatásokat igénybe vevők és a pénzforgalmi szolgáltatók jogait és kötelezettségeit a rendszeres vagy üzleti tevékenységként folytatott pénzforgalmi szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben, ezen irányelv (47) preambulumbekezdésének megfelelően, amely szerint ez az irányelv kizárólag „a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő és annak pénzforgalmi szolgáltatója közötti szerződéses kötelezettségekre és felelősségekre” terjed ki.

55 Másrészt az említett irányelv 2. cikke szerint az említett irányelvet az Unióban nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokra kell alkalmazni, pontosítva, hogy ugyanezen irányelv IV. címe, amely az irányelv 58–60. cikkét tartalmazza, kizárólag akkor alkalmazandó, ha a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója egyaránt, vagy a fizetési műveletben érintett egyetlen pénzforgalmi szolgáltató az Unió területén található.

56 Ez utóbbi rendelkezésekből így kitűnik, hogy a 2007/64 irányelv a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és e szolgáltatások nyújtója közötti kapcsolatokra vonatkozik, anélkül hogy ezen irányelv egyetlen rendelkezése is említené a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kezesét.

57 E tekintetben az említett irányelv 4. cikkének 10. pontja akként határozza meg a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének fogalmát, mint az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizető félként, kedvezményezettként vagy mindkét szerepben pénzforgalmi szolgáltatást vesz igénybe. E cikk 7. és 8. pontja úgy határozza meg a „fizető fél” és a „kedvezményezett” fogalmát, mint egyrészt az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy fizetési számla tulajdonosa, és aki vagy amely az adott fizetési számláról fizetési megbízást engedélyez, vagy – fizetési számla hiányában – az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizetési megbízást ad, másrészt pedig az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely valamilyen fizetési művelet tárgyát képező pénzeszközök szándékolt jogosultja.

58 Márpedig a kezességvállalási szerződés a hitelező és az adós között létrejött szerződéstől elkülönülő szerződés, amelyben a kezesnek, aki az előbbi szerződéses jogviszonyon kívül álló harmadik személy, az a szerepe, hogy a hitelező, a jelen esetben a pénzforgalmi szolgáltató számára biztosítsa annak megfizetését, amellyel az adós – a jelen esetben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője – ez utóbbinak tartozhat a biztosított kötelezettség alapján, amely az adósnak a hitelezővel szemben fennálló tartozásából tevődik össze.

59 E tekintetben a kezes nem tartozik a „pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének” fogalma alá, mivel szerepe sem közvetlenül, sem közvetve nem eshet egy tekintet alá a 2007/64 irányelv 4. cikkének 7. és 8. pontja értelmében vett „fizető fél”, illetve „kedvezményezett” szerepével.

60 Így ezen irányelv csak a pénzforgalmi szolgáltatók és az ilyen szolgáltatások igénybe vevői tekintetében állapít meg jogokat és kötelezettségeket, és nem vonatkozik az ilyen igénybe vevők kezesének helyzetére.

61 Ami a pénzforgalmi szolgáltató vonatkozásában a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdésében előírt felelősségi rendszert illeti, e rendelkezés csak a fizető felet említi a nem engedélyezett művelet megtérítésének kedvezményezettjeként.

62 Ami ezen irányelv 58. cikkét illeti, az általa előírt bejelentési kötelezettség csak a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjét terheli, feltéve hogy a pénzforgalmi szolgáltató a III. címben meghatározottak szerint a nem engedélyezett, nem teljesített vagy hibásan teljesített fizetési művelettel kapcsolatban tájékoztatást nyújtott vagy azt elérhetővé tette ezen igénybe vevő számára.

63 Ily módon, amint azt a főtanácsnok az indítványának 86. pontjában lényegében hangsúlyozta, a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdésében foglalt felelősségi rendszer a pénzforgalmi szolgáltatót terhelő tájékoztatási kötelezettség és a valamennyi nem engedélyezett műveletnek a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjére háruló tizenhárom hónapos határidőn belül történő bejelentésére vonatkozó kötelezettség közötti egyensúlyon alapul, amely lehetővé teszi e szolgáltató objektív felelősségének megállapítását, anélkül hogy ezen igénybe vevőnek vétkességet vagy gondatlanságot kellene bizonyítania.

64 Következésképpen a pénzforgalmi szolgáltató felelősségének az ilyen szolgáltatások igénybe vevője által nem engedélyezett műveletek alapján történő megállapítása érdekében az igénybe vevő kezese nem hivatkozhat a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdésében előírt felelősségi rendszerre, hanem a nemzeti jog által biztosított lehetőségekhez kell folyamodnia. Ennélfogva nem követelhető meg a kezestől, hogy elismerje az ilyen ügyletek bejelentése vonatkozásában az ezen irányelv 58. cikkében előírt kötelezettséget.

65 Nem fogadható el a francia és cseh kormány azon álláspontja, amely szerint fennáll a 2007/64 irányelv rendelkezései megkerülésének kockázata, ha a nem engedélyezett műveletek bejelentésére vonatkozó kötelezettség nem terjed ki a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kezesére.

66 Amint ugyanis a jelen ítélet 58–60. pontjából kitűnik, a pénzforgalmi szolgáltató és a kezes közötti kezességvállalási szerződést nem szabályozzák sem a 2007/64 irányelv, sem pedig más uniós jogi eszköz rendelkezései. Az ilyen szerződésre tehát továbbra is az alkalmazandó nemzeti jog által meghatározott jogok és kötelezettségek vonatkoznak.

67 Márpedig, amint arra a főtanácsnok az indítványának 94. pontjában rámutatott, ha az alkalmazandó nemzeti jog előírja, a pénzforgalmi szolgáltató kötelezhető a fizetési művelet teljesítése során tanúsított gondatlansága következményeinek viselésére, különösen akkor, ha nem ellenőrizte, hogy e műveletet valóban engedélyezte-e a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője, amennyiben az ilyen gondatlanság kárt okozott egy olyan harmadik személynek, mint a kezes.

68 E tekintetben a kezes azon lehetősége, hogy a nemzeti jog rendelkezéseire hivatkozzon annak érdekében, hogy csökkentse a kezességvállalás révén kedvezményezett hitelezővel szemben fennálló kötelezettségeit, abban az esetben, ha ez utóbbi a fizetési művelet teljesítése során gondatlanul járt el, egyáltalán nem érinti a hitelező és az adós, illetve a pénzforgalmi szolgáltató és az ilyen szolgáltatások igénybe vevője közötti szerződéses viszonyt, amelyet – a maga részéről – a 2007/64 irányelv rendelkezései szabályoznak.

69 A fentiekből következik, hogy a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2007/64 irányelv 58. cikkét és 60. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kezese azon okból, hogy a pénzforgalmi szolgáltató nem teljesítette valamely nem engedélyezett művelethez kapcsolódó kötelezettségeit, az általános

jog szerinti szerződéses felelősségi rendszernek megfelelően az ilyen szolgáltatónak – a kezességvállalás kedvezményezettjének – a polgári jogi felelősségére hivatkozik annak érdekében, hogy vitassa a biztosított tartozás összegét.

A költségekről

70 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 58. cikkét és 60. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője az e szolgáltatások nyújtóját felelősségre vonhatja az e rendelkezésekben előírt rendszertől eltérő felelősségi rendszer alapján is, amennyiben ezen igénybe vevő nem tett eleget az említett 58. cikkben előírt bejelentési kötelezettségének.**

2) **A 2007/64 irányelv 58. cikkét és 60. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kezese azon okból, hogy a pénzforgalmi szolgáltató nem teljesítette valamely nem engedélyezett művelethez kapcsolódó kötelezettségeit, az általános jog szerinti szerződéses felelősségi rendszernek megfelelően az ilyen szolgáltatónak – a kezességvállalás kedvezményezettjének – a polgári jogi felelősségére hivatkozik annak érdekében, hogy vitassa a biztosított tartozás összegét.**

Aláírások